

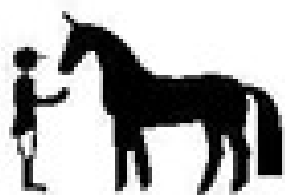
Unghästtest

Bedömningsreglemente

2018

Swedish Warmblood
ASSOCIATION

1.	SWB UNGHÄSTTESTER 2018.....	4
1.1	Idé och mål	4
	Unghästtest	4
	Linjär beskrivning	5
1.2	Deltagande hästar	5
1.3	Ansvar (hästagarförsäkrans)	5
2.	BEDÖMNINGSREGLEMENTE.....	6
2.1	Allmänna anvisningar	6
	Förberedelser, träning och medhjälpare	6
	Utrustning, häst	6
	Utrustning och klädsel, ryttare och visare	7
	Tidplan och ordningsföljd	7
	Vaccination.....	7
	Licens	7
	Avbruten bedömning samt uteslutande av häst.....	8
	Avfallning.....	8
	Otillåten behandling av häst	8
	Dopning.....	8
	Katalog, information från arrangör	8
	Tävlingsreglementet	8
2.2	Anvisning för mätning och ID-kontroll.....	9
	Plats	9
	Kontroll	9
	Felaktig eller tveksam identitet	9
3.	UNGHÄSTTESTETS GENOMFÖRANDE av ett 3-årstest	10
	Ordningsföljd för 3-årstest	10
3.1	Anvisning för bedömning av gångarter i frihet	10
	Bana.....	10
	Visning	10
3.2	Anvisningar för exteriörbedömning	10
	Bana.....	10
	Visning	10
3.3	Anvisningar för löshoppning.....	11
	Bana.....	11
	Hinder.....	11
	Visning	12
3.4	Anvisning för ridprov.....	13
	Bana.....	13
	Visning	13
3.5	Bedömning och resultat för 3- årstest.....	13
	Bedömning	13
	Resultat.....	14
	Klassindelning och priser	14
4.	UNGHÄSTTESTETS GENOMFÖRANDE FÖR 4-ÅRSTEST OCH 5-ÅRIGA FÖLSTON.....	15
	Ordningsföljd och tidplan för 4-årstest och Öppen klass	15
4.1	Anvisningar för bedömning av exteriör och gångarter.....	15
	Bana.....	15
	Visning	15
	Visningsprogram	16
4.2	Anvisningar för löshoppning.....	16
4.3	Anvisning för uppsutten hoppning.....	17
	Bana.....	17
	Hinder.....	17
	Visning	17

4.4	Bedömning och resultat för 4-åringar och 5-åriga fölston som går 4-årstest	19
	Bedömning	19
	Resultat.....	19
	Klassindelning och priser	19
5.	UNGHÄSTTESTETS GENOMFÖRANDE FÖR ÖPPEN KLASS.....	20
6.	ÖVRIGT	21
6.1	Diplomston och selektionspaket för ston	21
6.2	Breeders Trophy och Rikssto	21
6.3	Domarnämnd.....	21
6.4	Bedömningsledarens uppgift och ansvar.....	22
	Övrig personal	22
	Resultatrapportering	22
6.5	Överdomarens uppgift och ansvar.....	22
6.6	Jäv, överklagan, protest och böter	22
	Jäv	22
	Protest.....	23
	Överklagan	23
	Böter	23
6.7	Målsättning och historia	24
	3-årstest sedan 1999 och Kvalitetsbedömning sedan 1973	24
6.8	Kontaktpersoner SWB.....	25
	Ansvarig för unghästtesten på kansliet.....	25

Bedömningsreglementet är riktat till alla medverkande vid SWBs unghästtester, t.ex. arrangörer, domare och deltagare.

Reglementet är ett detaljerat regelverk om genomförande, krav och rättigheter för allas säkerhet och för att uppnå största möjliga jämlikhet mellan olika bedömningar.

1. SWB UNGHÄSTTESTER 2018

1.1 Idé och mål

Unghästtesterna är delmål för den unga hästens utbildning och ger värdefull information till ägaren inför fortsatt träning och sport- eller avelskarriär. De är en marknadsplats för unga lovande hästar och de utgör underlag för uttagning till riksfinaler och championat där varje årgångs bästa hästar möts. Unghästtesterna ger möjlighet till tidig utvärdering av hingstars och stons förärvning av olika egenskaper (avkommeprövning). De kan också ses som stonas bruksprov i och med att det görs en utförlig beskrivning av hästarnas egenskaper liksom en värdering av egenskaperna i förhållande till de uppsatta avelsmålen.

SWB är huvudman för alla unghästtester för varmblodiga ridhästar som är registrerade i SWB. Unghästtesterna arrangeras av regional avelsförening eller annan huvudman godkänd av SWB. Ett kontinuerligt arbete med protokoll, reglementen och domarutbildning säkerställer att unghästtesterna är så rättvisande och lika över hela landet som möjligt.

SWB:s avelsvärdering av ston grundas på härstammningskontroll, individprövning samt i förekommande fall avkommeprövning. Individprövning med kvalitetsgradering sker genom en sammanvägd bedömning av individens härstamning, prestationer och exteriör.

Ston som har tävlat eller genomfört något unghästtest kan kvalitetsgraderas och har möjlighet att uppnå olika Prestationsklasser.

Resultat från unghästtesterna ingår tillsammans med tävlingsstatistik i beräkningen av avelsvärden för hingstar och ston som presenteras på www.blup.se.

För att unghästtesterna ska kunna användas för avelsvärdering är det viktigt att:

- många hästar ur varje årgång deltar
- bedömningen speglar våra avelsmål
- de egenskaper som bedöms är ärftliga och inte enbart resultat av miljöpåverkan.

Läs mer om avelsvärdering och dess grunder på <http://www.swb.org/avel/sto/kvalitetsklasser>.

Unghästtest

Det finns två olika unghästtest:

- 3-årstest, där hästarnas exteriör, gångarter och hoppförmåga bedöms och beskrivs. Hästen visas vid hand och i frihet. Till testet hör också ett frivilligt ridprov. Fr.o.m. 2018 är 3-årstestet också öppet för 4-åriga hästar som inte bedömts som 3-åringar.
- 4-årstest, där hästarnas exteriör, gångarter och hoppförmåga bedöms och beskrivs. Hästen visas vid hand vid det exteriöra momentet och under ryttare vid gångartsmomentet. När det gäller hoppmomentet kan ägaren välja om hästen ska visas i löshoppning eller under ryttare. För att kunna kvala till årgångsfinal i hoppning ska hästen dock visas under ryttare. 4-årstestet är också öppet för 5-åriga fölston som fått föl som 4-åring. I anslutning till 4-årstestet finns också "Öppen klass", där äldre hästar får delta.

Alla hästar bedöms exteriört, i gångarter och i hoppning. I den öppna klassen är hoppmomentet och gångartsmomentet frivilligt att genomföra. För att säkerställa identiteten tillkommer även ID-kontroll samt mankhöjdmätning.

Linjär beskrivning

Vid samtliga bedömningsmoment genomförs även en så kallad linjär beskrivning av hästen. Den Linjära beskrivningen ger en schematiskt beskriven bild av hästen. Beskrivningen för varje egenskap görs på en niogradig skala från A till I där A och I är de båda ytterligheterna för respektive egenskap.

Syftet med den linjära beskrivningen är att både hästägare och SWB ska kunna få mer detaljerad information om hästens egenskaper på ett standardiserat sätt där alla hästar får samma typ av beskrivning. Informationen används också för att skapa mer detaljerade avelsindex - en linjär profil för alla beskrivna hästar. Med hjälp av den linjära beskrivningen blir det lättare att följa egenskapernas utveckling inom rasen och identifiera SWB-hästarnas styrkor och svagheter på ett tydligare och enklare sätt.

En manual där alla egenskaper i protokollet definieras och beskrivs finns tillgänglig på; <http://swb.org/unghasttester> klicka på "Manual - linjär beskrivning i högerkolumnen".

1.2 Deltagande hästar

SWB:s unghästtester är öppna för alla hästar som är registrerade i SWB. Hästägaren ska vara medlem i SWB samt valfri regional avelsförening. **Medlemskapet skall vara löst före anmälan till bedömning och kontrolleras före start på bedömningsplatsen.**

Unghästesterna har flera klasser beroende på hästens ålder. 4-åriga hästar som inte bedömts som 3-åringar är välkomna att delta vid 3-årstest. Detta gäller ej 5-åriga ston som haft föl som 4-åring.

5-åriga ston som haft föl som 4-åring, kan utnyttja "Årsbonus" och får delta på samma villkor som en 4-åring i 4-årstest. Äldre hästar får delta i "Öppen klass" vid 4-årstest. För "Öppen klass" finns ingen åldersgräns för deltagande hästar.

Hästar registrerade på gröna papper, dvs. registrerade i SWB, Grundstambok I har företräde om antalet anmälda blir för många. 3-åriga hästar har företräde till 3-årstest om antalet anmälda blir för många. På samma sätt har 4-åriga hästar och 5-åriga ston som haft föl som 4-åringar företräde till 4-årstest om antalet anmälda blir för många.

Hästar som inte är grundregistrerade i SWB måste före anmälan vara tilläggsregistrerade hos SWB.

Fullständiga krav för registrering hos SWB finns i SWB:s Sto & Unghästreglemente, se www.swb.org.

Dräktigt sto i 5-11 månaden eller sto med föl yngre än 4 månader får inte delta i unghästtest. Föl får inte medfölja till bedömningsplatsen.

1.3 Ansvar (hästägarförsäkran)

Ägare eller ombud som anmäler häst till av SWB sanktionerad bedömning är skyldig att se till att

- hästen ej under de tre senaste veckorna före bedömningens början visat några tecken på smittosam sjukdom
- hästen under de tre senaste veckorna före bedömningens början inte varit uppställd i stall där smittosam hästsjukdom såvitt känt förekommit
- hästen är erforderligt tränad för deltagande och fullt frisk såvitt ägaren vet
- uppfylla de förpliktelser han åtagit sig i och med anmälan bland annat erläggande av anmälningsavgift

- följa gällande bedömningsreglemente samt föreskrifter och anvisningar utfärdade av lokal bedömningsledning
- förvissa sig om att hästen inte fått, och själv inte ta, otillåtna medicinska preparat eller otillåten medicinsk behandling före start
- person som leder, handhar och/eller rider hingst ska vara minst 16 år

I och med anmälan godkänner ägare eller ombud att

- SWB äger rätt till kopior på samtliga bedömningsprotokoll
- resultaten får publiceras på lämpligt sätt, även på Internet
- resultaten får användas för forsknings- och utvecklingsändamål

Allt deltagande i av SWB sanktionerad bedömning sker på egen risk. Alla deltagare och medhjälpare rekommenderas att kontrollera att man har en giltig olycksfallsförsäkring

2. BEDÖMNINGSREGLEMENTE

2.1 Allmänna anvisningar

Unghästtesterna 2018 genomförs mellan 31 mars och 1 juli.

Visning vid officiellt unghästtest i SWB:s och dess regionala föreningars regi får endast ske en gång per klass och år. Den 4-åriga hästen som tidigare inte har genomfört ett 3-årstest kan alltså visas i unghästtestet för 3-åriga hästar och 4-åriga hästar under samma år.

Arrangör skall ordna så att visuella och akustiska störningar undviks i största möjligaste mån. Domare och överdomare/bedömningsledare ska inspektera banorna och är tillsammans ansvariga för att visningsförhållandena är acceptabla.

Kom ihåg att bedömningsdagen och dess resultat inte är ett slutmål för den unga hästen utan ett delmål i utbildningen innan fortsatt karriär inom sport och avel. Det är unga individer som förändras mycket från dag till dag och domaren bedömer hästen som den visar sig just då.

Förberedelser, träning och medhjälpare

Träna hästen i god tid för samtliga moment. För allmänna anvisningar av visning vid hand se SWB:s kompendium ”Visa häst vid hand”, <http://swb.org/unghasttester/>

De regionala avelsföreningarna kan hänvisa till erfarna unghästutbildare/tränare. Tänk på att visning sker i en främmande miljö som är obekant för hästen. Det rekommenderas och är en fördel för hästen att ha med egna medhjälpare som känner hästen och tvärt om, i alla momenten. Ägare, visare och medhjälpare sköter visningen efter anvisningar från domaren. Hästen bedöms så som den visas.

Utrustning, häst

Vid samtliga moment skall hästen vara tränad. Träns skall bestå av huvudlag med valfri nosgrimma av enbart läder och valfria tyglar. Vid bedömning i frihet ska tyglarna tas av. Tyglarna kan med fördel vara försedda med karbinhakar för snabbare hantering.

Godkända bett är normalt tränsbett, oledat bett, bett med fasta ringar samt 3-delat tränsbett med rundat mellanstycke. Bett med D-ring får inte ha en skänkel överstigande 8 cm. Gemensamt för alla bett är att de skall vara gjorda av metall eller hårt oböjligt plast- eller syntetmaterial, och kan även vara täckta med gummi. Böjligt gummibett är inte tillåtet. För bilder se SvRf:s TR II.

Sadel skall vara av engelsk typ.

Magplatta, halsrem och förbygel är tillåtna vid uppsutten hoppning och ridprov. Martingal är tillåtet vid uppsutten hoppning.

Frambenskydd/damasker är tillåtna endast vid uppsutten hoppning, löshoppning och ridprov. Bakbensskydd får inte användas. Viktdamasker eller skydd som har som funktion att påverka hästens teknik får inte användas. Lindor är inte tillåtna av säkerhetsskäl.

Huva och boots är inte tillåtet. Hjälpptyglar får inte användas, inte heller på framridning.

Visare av hingst skall medföra spö och bör använda hingstkedja då hingsten leds.

Häst får inte vara skodd med ringskor, (snö-)sulor eller broddar. Skoning med sulor eller annan avvikande skoning accepteras endast vid särskilda veterinärmedicinska skäl som ska styrkas med aktuellt veterinärintyg. Exempel på detta kan vara nyligen uppskuren hovböld.

Hästen skall vara försedd med nummerlappar under bedömningen (tillhandahålls inte av arrangören). Annan utrustning är inte tillåten

Utrustning och klädsel, ryttare och visare

Ägare/visare/medhjälpare skall vara prydligt och ändamålsenligt klädda samt bära godkänd hjälm med knäppt hakband vid alla moment och vid all hantering av häst på bedömningsplatsen.

Korrekt klädsel för visning vid hand är vita/ljusa byxor, samt blå/mörk tröja och skor lämpliga att springa i. Ridbyxor och/eller ridstövlar bör inte användas vid visning vid hand.

Ryttarens klädsel ska vara ridkavaj eller mörk enfärgad tröja med ljus polotröja eller skjorta med vitt i halsen, ljusa enfärgade ridbyxor och ridstövlar. Ridstövlar får bytas ut mot ridskor och s.k. shortchaps utan fransar.

Spö får bäras. Ryttare till hingst skall bära spö. Spö eller pisk får inte vara försedd med plastpåse eller dyl. Sporrar får användas på 4-åringar och äldre hästar.

Ryttare t.o.m. 18 år skall bära säkerhetsväst av godkänd typ, vid all ridning på tävlingsområdet.

Tidplan och ordningsföljd

Bedömningarna startar tidigast klockan 07.30. Antalet bedömda hästar per dag i unghästtestet är begränsat till 35 individer, inkl. öppen klass och hästar utom tävlan.

Varje ekipage skall genomföra bedömningen enligt given ordning för respektive åldersgrupp.

Arrangören förbinder sig inte att tidsplacera hästarna vilket innebär att antalet hästar som kan visas av samma ryttare kan komma att begränsas p.g.a. tidsprogrammet.

Pauser ska läggas in regelbundet för att användas vid eventuella förseningar.

Hingstar ska bedömas först eller sist i bedömningspass och med valacker före/efter i startskemat.

Saluhästar placeras samlat i startlistan för att underlätta för potentiella köpare.

Vaccination

Alla deltagare i unghästtest skall vara grundvaccinerade med 2 vaccinationer mot hästinfluensa, dock inte senare än sju dagar före bedömning. Vaccinationsintyg skall visas före urlastning.

Licens

Varken hästar, ryttare eller visare behöver ha löst licens eller grönt kort för att visa på unghästtest dock krävs medlemskap i SWB och regional avelsförening

Andra regler gäller för deltagande i Breeders Trophy. Läs mer på www.swedehorse.se.

Avbruten bedömning samt uteslutande av häst

Om bedömning avbryts av domare erhåller hästen delbetyg i den disciplin där hela momentet fullföljts, dock ges inget slutbetyg.

Om bedömning avbryts av hästägaren ges inga betyg i någon disciplin och protokoll delas inte ut.

Domare kan utesluta häst från bedömningen vars prestationsförmåga, kondition, allmäntillstånd eller beteende gör att den bedöms olämplig att delta i bedömningen.

Anledning till uteslutande eller avbruten bedömning skall noteras i protokollet och alla protokoll markeras med "avbrutit". Överdomaren/bedömningsledaren skall informeras om på vilken grund detta skett.

Avfallning

Av säkerhetsskäl tillåts inte uppsittning direkt efter avfallning. Bedömningsmomentet avbryts tillfälligt och ägaren till hästen erbjuds återkomma till fortsatt bedömning senare under dagen, dock minst 2 hästar/grupper mellan. Bedömningsmomenten skall genomföras i föreskriven ordning.

Ryttarbyte får ske efter godkännande av domare i samråd med ägare och visare.

Otillåten behandling av häst

Spö eller långpiska får inte användas som bestraffning utan endast som anvisning. Olämpligt uppträdande kan medföra att visaren avstängs från aktuell bedömning. Som olämpligt uppträdande mot hästen räknas varje åtgärd som har karaktär av bestraffning.

Exempel på olämpligt uppträdande:

- hårda slag med eller utan tillhyggen
- ryck i tyglarna
- upprepade kraftiga skänkelslag, sporning
- skrik, svordomar eller andra olämpliga uttryck
- hård drivning

Dopning

Häst som tränas för, eller deltar i unghästbedömning får inte utsättas för dopning eller andra otillbörliga åtgärder som kan påverka hästens prestationsförmåga eller temperament.

Vad gäller dopingprov vid bedömningarna följer SWB Svenska Ridsportförbundets tävlingsreglemente.

Katalog, information från arrangör

I proposition anges hur information från arrangör meddelas. Startlistor och katalog kan vara nätbaserad på hemsida. Utförliga startlistor skall finnas tillgängliga på plats. Arrangör skall tillhandahålla förteckning/katalog över anmälda saluhästar med härstamning och kontaktuppgifter till hästägare.

Arrangören ska också tillhandahålla speaker som i högtalare presenterar bedömningen, dess ändamål samt de individuella hästarna med angivande av härstamning, ägare, uppfödare och om hästen är till salu.

Tävlingsreglementet

Om inte annat anges i detta reglemente, är det Svenska Ridsportförbundets Tävlingsreglemente, TR, Allmän del, som gäller.

2.2 Anvisning för mätning och ID-kontroll

Innan bedömningen påbörjas ska deltagande häst id-kontrolleras och mätas. Identitetskontrollen skall utföras av Svenska Hästavelserbundet (SH) godkänd id-kontrollant, helst med färgkompetens.

Plats

Mätning av mankhöjd och signalementskontroll genomförs på en lugn plats, företrädesvis inomhus, på plant och hårt underlag. Arrangören tillhandhåller utrustning för mätning och chipavläsning.

Kontroll

Hästpass i original skall uppvisas. Signalementsbeskrivningen i passet skall jämföras med hästen. Chipmärkning skall avläsas och jämföras med nr i passet.

Mankhöjden noteras och lämnas till exteriörbedömningssekreteraren för att skrivas i protokollet. Mankhöjden anges i hela cm. Avdrag för skor sker med 0,5-1 cm.

Felaktig eller tveksam identitet

Om chip saknas skall detta noteras av ID-kontrollanten i protokollet. Hästen deltar inom tävlan.

Vid större skrivfel eller ritfel som medför tveksamheter angående identiteten, deltar hästen utom tävlan och skall inte publiceras på resultatlistan. Protokollet delas ut men skall markeras tydligt med ”Utom tävlan”.

Godkänd ID-kontrollant skall göra en ny signalementsbeskrivning och ta tagelprov från hästen innan den lämnar bedömningsplatsen. Om chip saknas skall hästen chipmärkas efter bedömningen.

Bedömningsledaren ansvarar för att tveksamheter och felaktigheter rapporteras till SWB.

Hästägaren ansvarar för att ny signalementsbeskrivning, tagelprov, hästens originalpass och ev. chiprapport snarast skickas till SWB för rättning.

3. UNGHÄSTTESTETS GENOMFÖRANDE: 3-ÅRSTEST

Ordningsföljd för 3-årstest

Hästen bedöms vid tre stationer i följande ordning:

1. Mankhöjdsättning och ID-kontroll. Skall göras innan bedömningen, ca 5 min.
2. Gångarter i frihet (G), löshoppning (LH) samt exteriör (E), ca 15 min
3. Ridprov (RP) frivilligt, ca 10 min

Anvisning för mätning och ID-kontroll

Se kapitel 2.2 sid 9

3.1 Anvisning för bedömning av gångarter i frihet

Bana

Bedömningen sker i ridhus med måtten 20 x 40 m. Om större ridhus används skall "övertalig" del avspärras. Samma bana används för bedömning av gångarter i frihet, exteriör och löshoppning. Se banskiss för löshoppning.

Vid bedömning av gångarter i frihet skall hinder, skällor och bommar flyttas undan så att fyrkantspåret blir fritt.

Visning

Ägare/visare/medhjälpare sköter visningen efter anvisningar från domaren. Hästen bedöms så som den visas. Hästen visas ca två varv i varje riktning.

3.2 Anvisningar för exteriörbedömning

Bana

Samma bana används för bedömning av gångarter i frihet, exteriör och löshoppning. Se anvisningar och banskiss för löshoppning.

Löshoppningsringen öppnas upp när hästen visas längs medellinjen och längs spåret.

Visning

Ägare/visare/medhjälpare sköter visningen. Hästen bedöms så som den visas.

Hästen framförs längs medellinjen mot av domaren anvisad plats, i energisk skritt.

Hästen ställs upp på av domaren anvisad plats.

När tecken ges att bedömningen på stället är slutförd framförs hästen i skritt och enligt domarens anvisningar. Först i skritt, fram och tillbaka längs medellinjen därefter trav för slutlig bedömning av extremiteterna.

På domarens tecken leds hästen ut på spåret i skritt, höger varv. Hästen visas enligt domarens anvisningar i skritt och trav längs spåret ca 1,5 varv.

Därefter ställs hästen upp för domarens omdöme mitt på långsidan.

Egna medhjälpare rekommenderas. Arrangörens medhjälpare/banpersonal assisterar endast på visarens begäran.

3.3 Anvisningar för löshoppning

Bana

Löshoppningen sker över tre hinder. Lösgaloppen visas längs spåret. Trehinderssystemet består av ett huvudhinder av oxertyp och två hjälphinder. Hindren placeras med ett galoppsprång mellan varje.

Löshoppning skall ske i ridhus med måtten 20 x 40 m, om större ridhus används skall "övertalig" del avskärmas. Löshoppningsringen avspärras med hjälp av plastband, typ avspärrningsband, alternativt bommar. Rep får inte användas. Plastband eller bommar som skär av hörnen ska användas. Se banskiss för löshoppning.

Underlaget bör vara så fast som möjligt. Eventuella speglar **skall** vara övertäckta.

Plats för domarnämnden med bord och stolar skall finnas mitt på banans hinderfria långsida, ca 2 m innanför löshoppningsringen.

Tillräckligt antal krattor skall finnas och användas vid behov. Tre långpiskor, en måttstock och måttband skall finnas.

Arrangören skall som medhjälpare avdela två personer med goda kunskaper att sköta hindren samt två personer med goda kunskaper om löshoppning som kan assistera när domare så begär.

Hinder

Hindren består endast av bommar och skall vara av god standard likvärdiga med tävlingshinder.

För uppbyggnad av hindren behövs nio runda bommar i vitt/gult och en annan mörkare färg. Bommarna skall vara 3,3–3,5 m långa. Vid bommar som är 3,3 m ska löshoppningsringen breddas till 3,5 m runt resten av banan. Vidare behövs fyra hinderstöd, fyra väggstöd och skällor, varav minst 2 skall vara säkerhetsskällor. 2-3 st. markbommar som av säkerhetsskäl skall vara i form av kluvna bommar som är vita.

Ihåliga plastbommar får inte förekomma som hinderbommar. Tomma plastskällor får sitta kvar på stöden, övriga skällor skall tas bort.

Markbommen i hörnet skall bestå av en vit kluven bom, gärna 2 st. eftersom den diagonala linjen är längre. Ytterligare en kluven bom skall finnas tillgänglig för att på domarens begäran kunna läggas in mellan hindren.

Hjälphinder 1 skall bestå av en bom 60 cm över marken med markbom 30 cm framför hindret. Hjälphindret placeras 3,0 m efter den sneda markbommen, mätt mitt på bommen.

Hjälphinder 2 skall från början bestå av en bom 60 cm över marken med markbom 30 cm framför hindret. Efter framhoppning läggs ytterligare en bom upp på 80 cm. Hjälphindret placeras 7,0 m efter hjälphinder 1 och 17,5 m från kortsidan.

Huvudhindret börjar som ett räcke med två bommar 80 cm över marken med markbom 10 cm framför hindret, när bedömningen börjar ska det vara en oxe. Huvudhindret placeras 7,30 m efter hjälphinder 2. Den bakre bommen ska vara 10 cm högre än den främre och vila på säkerhetsskällor. Höjderna 110 cm, 120 cm och 130 cm markeras på stöden och längden 110 cm och 120 cm på väggen.

Beroende på banans (underlagets) beskaffenhet och hästens storlek så har domaren möjlighet att i undantagsfall flytta huvudhindret +/- 20 cm.

Visning

Ägare/visare/medhjälpare skall sköta visningen efter domarens anvisningar. Hästen bedöms som den visas. Domaren betygsätter hästens teknik och förmåga samt temperament och allmänt intryck. Domare/domarsekreterare skall anteckna antal språng på protokollet.

Framhoppning

Hästen börjar med att visas i lös galopp på spåret runt banan, i båda varven. Alla tre hindren läggs därefter upp på ovan nämnda höjder (60, 60 och 80 cm) och hästen hoppar fram ett varv.

Därefter läggs ytterligare en bom på 80 cm upp på hjälphinder två och bakbommen på huvudhindret läggs upp på 90 cm höjd och 90 cm långt. Markbommarna ska vara oförändrade. Nu börjar bedömningen!

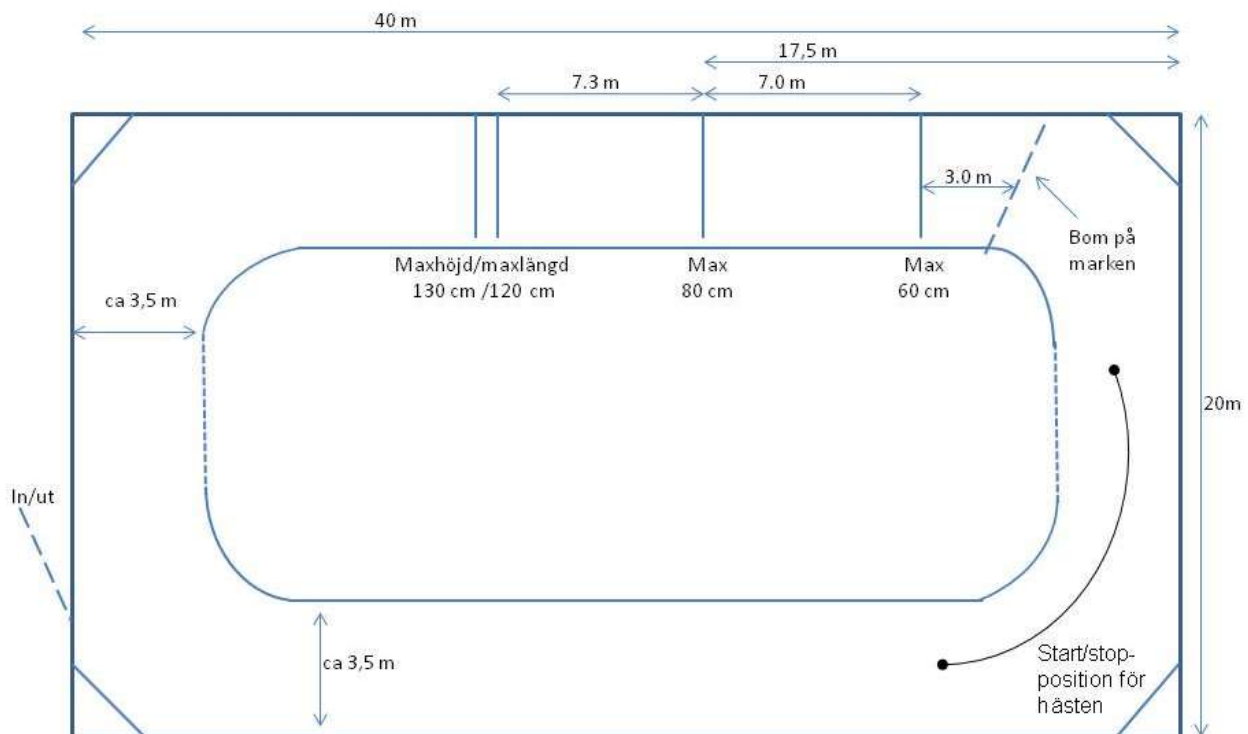
Hoppning

Efter ca tre varv ska huvudhindret ha höjden 100 cm och längden 100 cm.

Om denna storlek på hindret övervinns på ett, enligt domaren godkänt sätt, erhålls godkänt betyg 5. En häst är dock inte garanterad betyg 5 bara för att hindret övervinns.

Ägare/visare kan innan bedömningen börjar, be om att endast hoppa för godkänt betyg.

Höjning till max 130 cm kan göras för hästar som visar sig kapabla för detta, men hindrets längd skall då vara max 120 cm samt vara av normal oxertyp med främre bommen 5 cm lägre än den bakre. Full bedömning ska vara uppnådd efter ungefär 6 språng på huvudhindret.

3.4 Anvisning för ridprov

Syftet med ridprovet är att stimulera till tidig träning av den unga hästen, men att inte ta den för hårt. Det man vill se är att hästen är ridbar och har ett gott temperament. **Ridprovet bedöms endast med omdömena Godkänt eller Icke godkänt.**

Ridprovet, skall genomföras efter, men samma dag som övriga delmoment. Ridprovet är frivilligt men godkänt ridprov krävs för att hästen skall kunna erhålla diplom och/eller kvala till Riksutställning och årgångsfinaler.

Ett godkänt ridprov behövs också för ston som ska kvalitetsgraderas för Prestationsklass och för att kunna ingå i SWB:s selektionspaket, där ridprov eller tävlingsmeriter är ett krav. Läs mer om kvalitetsgradering av ston på <http://swb.org/kvalitetsklasser-for-ston/>.

Bana

Bedömningen sker i ridhus eller på utomhusbana med minsta mått 20 x 40 m och största mått 30 x 60 m. Utomhusbana ska vara tydligt inhägnad med staket. Dressyrstaket är inte tillåtet. Banunderlaget ska vara plant och jämnt och får inte vara vare sig för tungt eller hårt. Dispens skall sökas för bana mindre än angivna mått.

Vid ridprov **skall** alla speglar vara täckta.

Domarnämnden placeras mitt på banans långsida eller kortsida, minst 5 m innanför eller utanför banans begränsning. Vid bedömning utomhus skall kur eller hästtransport, utrustad med bord och stolar, stå uppställd 5 m utanför banan.

Longering får endast ske på av arrangören anvisad plats.

Visning

Hästarna rids i grupper om 1 – 2 st. Hingstar rids åtskilda från övriga hästar, i början eller i slutet av ett visningspass med valacker före eller efter.

Uppsittning ska ske under domares överinseende och då på ridbanan där ridprovet ska genomföras. Medhjälpare får hålla i hästen vid uppsittning. Framridning ska ske på ridbanan/i ridhuset under domarens överinseende.

Hästarna visas i båda varven efter domarnas anvisning. Först i trav under lätttridning, därefter i galopp i lätt sits och slutligen i fri skritt dvs. med lång hängande tygel. Det man vill se är att hästen är ridbar och har ett gott temperament.

Bedömning görs av allmänt intryck, som omfattar framåtbjudning, samarbetsvilja och naturlig balans/bärighet under ryttare. Ridprovet bedöms med Godkänt eller Ej godkänt, inga poäng sätts. Omdöme och eventuellt råd om fortsatt utbildning och träning lämnas muntligt och noteras skriftligt på ridprovsprotokollet.

3.5 Bedömning och resultat 3-årstest

Bedömning 3-årstest

Hästar som går 3-årstest bedöms i tre moment med åtta olika delmoment vid hand och i frihet.

Domarnämnden sätter delbetyg från 1 till 10 där användning av halva poäng är tillåtet. Streck (–) får inte användas.

Exteriörmomentet bedöms vid hand i tre delbetyg, TYP, HHB (huvud, hals och bål) samt EXT (extremiteter och rörelsernas korrekthet).

Gångarterna bedöms både i frihet och vid hand i delbetygen Skritt, Trav och Galopp.

Löshoppningen bedöms i två delbetyg, LHT (löshoppning, teknik och förmåga), LHA (löshoppning, temperament och allmänt intryck)

Resultat 3-årstest

Resultaten presenteras på flera sätt. Direkt efter bedömning får deltagare muntligt omdöme i form av en sammanfattande beskrivning av hästens egenskaper så som den bedömts samt poäng. Skriftligt omdöme i form av bedömningsprotokoll fås på plats eller sänds till hästägaren efter bedömningen. Resultatlistor publiceras på arrangörs hemsida och på www.swb.org.

Endast resultat från helt fullföljd bedömning där slutbetyg erhållits, kan användas som kval till championat. Detta gäller 3-åringar. 4-åriga hästar som går 3-årstest kan inte kvala till final, men resultaten är avelsvärdegrundande, dvs. de ingår i beräkningen av hästens och dess släktingars avelsindex och ligger till grund för förärvningspoäng för hästens moder.

Poängen beräknas och visar resultat i två discipliner, lovande gångartshäst respektive lovande hopphäst. I beräkningen summeras sex delbetyg i respektive disciplin och visas som både totalpoäng och procent på resultatlistorna.

Lovande gångartshäst

TYP + HHB + EXT + Skritt + Trav + Galopp = Totalpoäng som lovande gångartshäst.

Lovande hopphäst

TYP + HHB + EXT + Galopp + LHT + LHA = Totalpoäng som lovande hopphäst

Klassindelning och priser

Klassindelning görs av hästar som uppnår poäng för diplom eller klass I.

Vid rangering placeras alltid diplomhästar före klass I-hästar oavsett högre procent/poäng.

Endast hästar registrerade i Grundstambokens avd. I, II eller III dvs. med gröna, vita eller gula papper i passet kan erhålla diplom.

Diplom utdelas till både ägare och uppfödare av hästen. Om ägaren är samma som uppfödaren utdelas endast ett diplom. Diplomen utfärdas av arrangören.

SWBs deltagarrosett skall tilldelas alla hästar som fullföljt provet. Andra rosetter och hederspriser är fritt för arrangören att ordna och dela ut.

Klassindelning	Poängnivå	Rosett
Diplom	- Lägst 78,3 % (47 poäng), ingen delpoäng under 7 i aktuell gren - Godkänt ridprov - Dessutom lägst 8 poäng i minst två gångartsbetyg, som lovande dressyrhäst eller lägst 8 poäng i båda hoppbetygen, som lovande hopphäst	Blå-gul
Klass I	Lägst 75,0 % (45 poäng) som lovande dressyr- eller hopphäst	Blå
Klassindelas ej	Övriga hästar	Deltagare

4. UNGHÄSTTESTETS GENOMFÖRANDE: 4-ÅRSTEST MED KLASS FÖR 5-ÅRIGA FÖLSTON SAMT ÖPPEN KLASS

Ordningsföljd och tidplan för 4-årstest och Öppen klass

Hästen bedöms vid stationer i följande ordning:

1. Mankhöjds mätning och ID-kontroll. Skall göras innan bedömningen, 5 min
2. Exteriör (E) och Gångarter (G). Hästarna visas två och två, ca 20 min
3. Paus, ca 30 min
4. Uppsutten hoppning (H) eller löshoppning (LH), 10 min

Uppsutten hoppning genomförs före löshoppning om samma ridhus används. Om löshoppning arrangeras i särskilt ridhus avgör arrangören ordningen.

4.1 Anvisningar för bedömning av exteriör och gångarter

Exteriörbedömningen och gångartsbedömningen genomförs samtidigt i samma ridhus. Exteriördomare har huvudansvar för linjär beskrivning och betygsättning av: typ, huvud, hals, bål, extremiteterna och rörelsernas korrekthet. Gångartsdomaren har huvudansvar för linjär beskrivning och betygsättning av: skritt, trav, galopp samt allmänt intryck och ridbarhet.

Bana

Exteriör och gångartsbedömningen sker i ridhus eller på utomhusbana med måtten ca 20 x 60 m. Längre ridhus delas av med dressyrstaket. Utomhusbana ska vara inhägnad med helt staket eller 30 cm högt sammanhängande dressyrstaket.

Banunderlaget ska vara plant och väl jämnat och får inte vara vare sig för tungt eller hårt.

Domarnämnden ska i regel vara placerad mitt på banans kortsida, minst 5 m utanför eller 10 m innanför banans avskärmning. Alternativ placering är minst 5 m utanför avskärmning längs banans långsida.

Vid bedömning utomhus skall kur eller hästtransport, utrustad med bord och stolar placeras 5 m utanför banan mitt på ena kortsidan alt. långsidan.

Framridningsbana med underlag som så långt möjligt överensstämmer med bedömningsbanan skall finnas.

Visning

Hästen visas först upp under ryttare i alla tre gångarter i båda varven, enligt domares anvisningar, se visningsprogram nedan. Hästen skall i samtliga gångarter röra sig i balans i en för unghästen lämplig form. I trav och galopp skall hästen ridas i ändamålsenlig form med kontakt.

Hästarna visas två och två.

Efter avslutad bedömning under ryttare sadlas hästen av och ställs upp för exteriörbedömning. Medhjälpare ska finnas vid avsaddling. Exteriördomaren kan be att få se hästen skritta och eller trava på rakt spår längs medellinjen

För allmänna anvisningar för visning vid hand se SWB:s kompendium "Visa häst vid hand", <http://swb.org/unghasttester/>, klicka på "Att visa häst vid hand i högerkolumnen".

Visningsprogram

1. Följ fyrkanten i arbetstrav under lätttridning (max 1 varv).
2. Vänd snett igenom, fortsatt i det nya varvet (max 1 varv).
3. På mittvolten, nedsittning eller lätttridning valfritt, avsaktning till skritt, efter 6-8 skrittsteg igångsättning i arbetstrav (1½ varv).
4. Följ fyrkanten under lätttridning, på långsidorna öka steglängden, före kortsidorna minska till arbetstempo.
5. Vänd snett igenom.
6. På mittvolten, nedsittning eller lätttridning valfritt, avsaktning till skritt, efter 6-8 skrittsteg igångsättning i arbetstrav (1½ varv).
7. Följ fyrkanten under lätttridning, på långsidan öka steglängden, före kortsidan minska till arbetstempo.
8. Avsaktning till skritt, fri skritt på serpentinen med 3 bågar.
9. På volten/volterna, ta tyglarna med lätt kontakt med hästens mun (ca ½ varv).
10. Framridning i arbetstrav, därefter galoppfattning, arbetsgalopp (1 varv).
11. Följ fyrkanten, på långsidan öka språnglängden, före kortsidan minska till arbetstempo.
12. På volten/volterna, under 3-4 språng minska språnglängden så mycket hästens förmåga tillåter (1 varv).
13. Övergång till arbetstrav, följ fyrkanten, vänd snett igenom.
14. På volten/volterna, galoppfattning, arbetsgalopp (1 varv).
15. Följ fyrkanten, på långsidan öka språnglängden, före kortsidan minska till arbetstempo.
16. På volten/volterna, under 3-4 språng minska språnglängden så mycket hästens förmåga tillåter (1 varv).
17. Övergång till arbetstrav under lätttridning, gradvis längning av hästens form genom att ge längre tyglar (1 varv på volten).
18. Byt varv på lämpligt sätt, fortsatt i det nya varvet (1 varv på volten).
19. Övergång till skritt med kontakt därefter fri skritt, följ fyrkanten.

Domaren har möjlighet att be om ytterligare visning av hästen/hästarna.

4.2 Anvisningar för löshoppning

Se anvisningar i kapitlet 3.3 om löshoppning vid 3-årstest.

4.3 Anvisning för uppsutten hoppning

Bana

Hoppningen skall ske i ridhus eller på inhängnad utomhusbana av god tävlingsstandard med måtten ca 20 x 60 m. Utomhusbanan skall vara grus eller sand och storleksmässigt likt inomhusbanan. Om utebanan måste spärras av ska detta av säkerhetsskäl göras med hinderstöd och bommar, eller bommar liggandes på marken. Banan får inte spärras av med avspärningsband.

Måttband, måttstock och krattor skall finnas. Vid hoppningen ska minst 2 kunniga och vana funktionärer sköta hindren enligt domarens anvisningar.

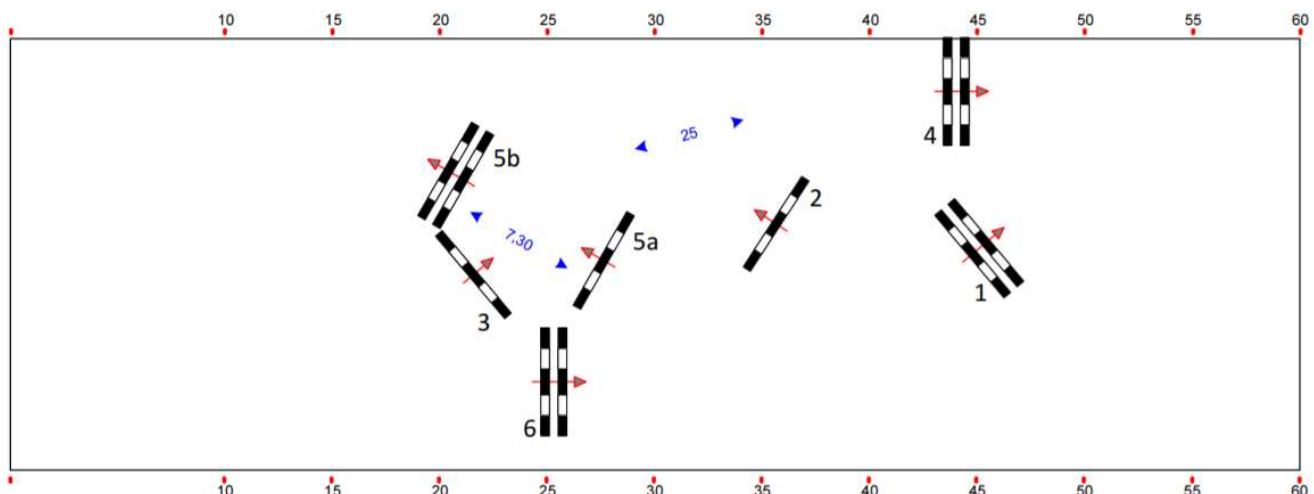
Hinder

Hindren skall vara av god standard, i tävlingsmässigt skick. Bommarna skall vara 3,0 - 3,5 m långa. Oxerns bakre bom skall vila på säkerhetsskällor. Dekoration likvärdig lokal tävling rekommenderas. Framhoppningshinder utanför banan får inte finnas.

Hinder nr 1, 2, 5A, 5B och 6 skall endast bestå av bommar.

Hinder nr 3 och 4 skall vara karaktärshinder och bestå av plank eller grind med bom överst.

Alla hinder skall ha markbom 5 - 10 cm framför och vara infångade. Hindren skall vara inflaggade och numrerade. Hinder nr 1 skall alltid hoppas mot ingången. Höjderna 70 cm, 90 cm och 100 cm markeras på hinderstöden.

Bana 20 x 60 m. Infångare ingår i skissen av hindren.

Visning

Ryttaren skall innan hoppningen börjar, i samråd med domaren, välja bedömning A eller B beroende på vilken betygsnivå man vill uppnå. Bedömning A är en förenklad bana och max godkänt betyg kan erhållas.

Ekipaget skall innan framhoppningen börjar, rida runt banan.

Framhoppning sker på banan enligt domarens anvisningar.

Förslagsvis:

2 språng i vänster varv på hinder nr 2, höjd ca 50 cm.

1 språng på hinder nr 1 utan bakbom, höjd ca 70 cm.

1 språng på hinder nr 1 med bakbom, höjd ca 70 cm, längd 80 cm.

1 gång över hinder nr 5A + 5B utan bakbom på hinder 5B, höjd ca 70 cm på både hinder 5A och 5B.

Domaren har möjlighet att utesluta något av framhoppningshindrena om hen anser det lämpligt.

För att kunna erhålla godkänt betyg (5–6) måste hästen ha genomfört hela bedömning A.

Bedömning A - För de som inte hoppar för mer än godkänt betyg.

Framhoppning enligt förslaget ovan.

Därefter hinderföljden: hinder 1, 2 och 6 utan bakbom. Hinderhöjd ca 70 cm.

Därefter samma hinderföljd igen: hinder 1, 2 och 6 med bakbom. Hinderhöjd ca 80 cm, oxerns längd ca 90 cm.

För att kunna erhålla något av de högre betygen ska hästen ha genomfört hela bedömning B.

Bedömning B - För de som hoppar för högre betyg och för kval till Breeders Trophy

Framhoppning enligt förslaget ovan.

Därefter hoppas hela banan, hinder nr 1 - 6.

Första rundan ska räcken vara ca 90 cm och oxrarna ca 80 cm höga och 90 cm långa. Hinder 5A ska alltid vara 70 cm.

Därefter hela banan igen, hinder nr 1 - 6. Höjd på räcken är max 100 cm, hinder 5A alltid vara 70 cm. Oxrarna max 90 cm och 100-110 cm långa.

Domaren kan anvisa ytterligare språng. Om en häst konsekvent hoppar i en viss galopp bör domaren ge anvisningar om att hästen skall hoppa även i den andra galoppen.

Domaren betygsätter hästens teknik och förmåga samt temperament/ridbarhet och allmänt intryck. Vid hoppmomentet genomförs även en så kallad linjär beskrivning av hästens hoppegenskaper. Mer om linjär beskrivning finns att läsa på www.swb.org.

4.4 Bedömning och resultat för 4-åringar och 5-åriga fölston som går 4-årstest

Bedömning

Hästarna bedöms i tre moment med nio olika delbetyg både under ryttare och vid hand.

Domarnämnden sätter delbetyg från 1 till 10 där användning av halva poäng är tillåtet. Streck (–) får inte användas.

Gångarterna (G) bedöms under ryttare i fyra delbetyg, Skritt, Trav, Galopp samt Ridbarhet och allmänt intryck.

Exteriörmomentet (E) bedöms vid hand i tre delbetyg, TYP, HHB (huvud, hals och bål), EXT (extremiteter och rörelsernas korrekthet)

I hoppning kan ägaren välja om hästen ska visas i löshoppning eller under ryttare. Momentet bedöms i två delbetyg H (uppsutten hoppning, teknik och förmåga), TH (uppsutten hoppning, ridbarhet och allmänt intryck)

eller LHT (löshoppning, teknik och förmåga), LHA (löshoppning, temperament och allmänt intryck)

Resultat

Resultaten presenteras på flera sätt. Direkt efter bedömning får deltagare muntligt omdöme i form av en sammanfattande beskrivning av hästens egenskaper så som den bedömts. Skriftligt omdöme i form av bedömningsprotokoll, inklusive linjär beskrivning fås på plats eller sänds till hästägaren efter bedömningen. Resultatlistor publiceras på arrangörs hemsida och på www.swb.org.

Endast resultat från helt fullföljd bedömning där slutbetyg erhållits kan användas som kval till championat.

Poängen beräknas och visar resultat i två discipliner, lovande gångartshäst respektive lovande hopphäst. Resultatet visas som både totalpoäng och procent på resultatlistorna.

Lovande gångartshäst

$(E + 2G + TG) / 4 =$ Totalpoäng som lovande gångartshäst

Lovande hopphäst

$(E + 2H + TH) / 4 =$ Totalpoäng som lovande hopphäst

eller

$(E + 2LH + TLH) / 4 =$ Totalpoäng som lovande hopphäst (löshoppning)

Klassindelning och priser

Klassindelning görs för hästar som uppnår poäng för diplom eller klass I.

Vid rangering placeras alltid diplomhästar före klass I-hästar oavsett högre poäng. **Endast hästar registrerade i Grundstambokens avd. I, II eller III dvs. med gröna, vita eller gula papper i passet kan erhålla diplom.**

Diplom utdelas till både ägare och uppfödare av hästen. Om ägaren är samma som uppfödaren utdelas endast ett diplom. Diplomen utfärdas av arrangören.

Prisrosett efter klassindelning tilldelas alla fullföljande hästar. Hederspriser är fritt för arrangören att ordna och dela ut.

Klassindelning	Poängnivå	Rosett
Diplom	Lägst 77,5 % (7,8 poäng) som lovande gångartshäst eller lägst 79,5 % (8,0 poäng) som lovande hopphäst Inga delpoäng under 7 i aktuell gren.	Blå-gul
Klass I	Lägst 73,5 % (7,4 poäng) som lovande gångartshäst eller lägst 74,5 % (7,5) poäng som lovande hopphäst	Blå
Klassindelas ej	Övriga hästar	Deltagare

5. UNGHÄSTTESTETS GENOMFÖRANDE FÖR ÖPPEN KLASS

I den Öppna klassen kan ston, valacker och hingstar oavsett ålder visas och få en bedömning. Hästar som är visade på bedömning tidigare får visas igen.

4-åriga hästar och 5-åriga ston som haft föl som 4-åringar har företräde till 4-årstest om antalet anmälda blir för många.

Bedömningen genomförs på samma sätt och samma svårighetsgrad som 4-årstestet. Det är också möjligt att välja bort antingen hoppningen eller gångarterna, eller att visa hästen enbart exteriört. Detta skall anges vid anmälan.

Hästar som deltar i Öppen klass går i egen klass. Hästar i öppen klass som endast deltar i exteriör- och gångartsbedömningen startar sist. Resultaten beräknas på samma sätt som för 4-åriga hästar men skall redovisas separat på egen resultatlista. Hästar som genomför bedömning av exteriör + gångarter / exteriör + hoppning / exteriör + gångarter + hoppning kan klassindelas och få diplom för den/de discipliner de deltagit i.

Resultatet kan inte räknas som kval till några finaler, men prisrosett efter klassindelning tilldelas alla fullföljande hästar. Hederspriser är fritt för arrangören att ordna och dela ut. Resultaten ligger till grund för förärvningspoäng för hästens moder, men ingår för närvarande inte i någon beräkning av avelsindex.

Exteriörbedömningen kan användas vid kvalitetsgradering av ston för prestationsklass.

Den Öppna klassen är frivillig för SWB:s regionala avelsföreningar att arrangera.

6. ÖVRIGT

6.1 Diplomston och selektionspaket för ston

Dessa åtgärder handlar om att SWB lyfter fram och uppmuntrar till betäckning av de bästa stona inom varje disciplin. Målet är att öka framstegstakten i SWB-populationen, framförallt genom att ett bättre urval av ston används i avel.

”**Selektionsston**” blir alla ston som erhållit diplom eller klass I och inte har lägre än 7 på någon av de tre första delpoängen. Dessa ston markeras som selektionssto på www.blup.se för att synliggöras som ston lämpliga för avel. Reducerade avgifter och rabatter finns även för selektionsstona. Läs mer på <http://swb.org/kvalitetsklasser-for-ston/>.

6.2 Breeders Trophy och Rikssto

Unghästtesterna är en kvalväg till årgångfinaler och Riksstoutställningen. Båda arrangeras på hösten i samband med Breeders Trophy.

Deltagarbevis ska vara löst före start för 4-åringar som ska kvala till årgångsfinal. Det är endast möjligt att kvala till årgångsfinaler på Unghästtest mellan den 31 mars-1 juli och endast resultat från helt fullföljd bedömning där slutbetyg erhållits kan användas. Resultat från 3-årstestet för 4-åriga hästar kan inte användas som kval till Breeders Trophy.

Fullständiga kvalregler och reglemente finns på <http://swedehorse.swb.org/> och www.swb.org

6.3 Domarnämnd

Domarnämnden skall bestå av tre SWB godkända domare, exteriördomare, gångartsdomare och hoppdomare. Fler domare i respektive disciplin är tillåtet. Varje domare skall ha en sekreterare väl bekant med respektive protokoll. Sekreteraren ingår inte i domarnämnden men jävsreglerna gäller även denne.

Exteriördomare har huvudansvar för linjär beskrivning och betygsättning av: typ, huvud, hals, bål, extremiteterna och rörelsernas korrekthet

Gångartsdomaren har huvudansvar för linjär beskrivning och betygsättning av: skritt, trav, galopp och för 4-åringarna allmänt intryck och ridbarhet.

Hoppdomaren har huvudansvar för linjär beskrivning och betygsättning av hoppningen: teknik och förmåga och temperament. Vid uppsutten hoppning bedöms ridbarhet och allmänt intryck istället för temperament.

Domare för 3-åringarna

Exteriör/gångarter: A-domare i exteriör med minst B-domarkompetens i gångarter

Hoppning: A-domare i hoppning

Ridprov: A- eller B-domare i gångarter

Vid färre än 20 startande får ridprovet bedömas av befintlig domarnämnd.

Domare för 4-åringarna och 5-åriga fölston samt Öppen klass

Gångarter: A- eller B-domare i gångarter

Exteriör: A- eller B-domare i exteriör

Hoppning: A- eller B-domare i hoppning

6.4 Bedömningsledarens uppgift och ansvar

Bedömningsledaren är arrangörens representant och har det övergripande ansvaret för bedömningen i samråd med eventuell överdomare.

Övrig personal

Övrig personal – se under respektive stationsinformation.

Funktionärer som hjälper till inne i visningsringen bör bära hjälm med knäppt hakband.

Resultatrapportering

Arrangören skall snarast efter bedömningen skicka in protokollen och rapportera in resultaten till SWB enligt Arrangörshandboken punkt 12. Resultatrapportering.

6.5 Överdomarens uppgift och ansvar

Det är frivilligt för arrangören att anlita överdomare. I de fall överdomare inte anlitas övertar bedömningsledaren överdomarens uppgifter och ansvar. Överdomarjour via telefon tillsätts av SWB.

Det åligger överdomare/bedömningsledare:

- att i god tid före bedömningen ta kontakt med arrangören, kontrollera antalet starter per dag och bedömningsdag(ar), tidsschema, domare och förteckningar
- att före bedömningens början övervaka organisationsarbetet, granska banor och förvissa sig om att alla åtgärder är vidtagna för att bedömningen skall fungera friktionsfritt
- att under pågående bedömningsdag(ar) övervaka bedömningen på olika banor, ingripa mot ryttare som uppträder olämpligt och fälla utslag vid protest samt att under pågående bedömning kontrollera att Bedömningsreglementet följs
- att tillsammans med domare inspektera banorna, vilka tillsammans är ansvariga för att visningsförhållandena är acceptabla.

6.6 Jäv, överklagan, protest och böter

Jäv

Förvaltningslagens regler om jäv gäller. Följande kan betraktas som riktlinjer.

Domare får ej bedöma häst där:

- domaren under de närmast föregående tre månaderna, regelbundet instruerat eller regelbundet ridit hästen. Som regelbundet räknas en - flera gånger per vecka
- domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit hästens ägare, uppödare, fodervärd eller motsvarande
- domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare till hästens fader eller moder
- domaren är eller under de tre senaste månaderna varit anställd hos den som äger hästen
- domaren är nära anhörig till den som visar eller rider häst

- då flera jävsförhållanden kan förväntas skall aktuell domare bytas ut
- det som sägs om domare gäller i tillämpliga delar även aspirant, bedömningsledare, överdomare och domarsekreterare
- domaren är själv skyldig att upplysa bedömningsledaren om jäv föreligger

Protest

Protest mot domarens subjektiva betygsättning av de olika momenten kan aldrig upptas till prövning.

Rätt att lämna protest har, ägare till häst, visare, medhjälpare, ryttare eller målsman för minderårig ryttare. Protest måste lämnas skriftligt och ska åtföljas av 100 kronor. Pengarna återbetalas om protesten godkänns. Bevisningen åligger den protesterande. Protest ställs till Överdomaren/ bedömningsledaren och lämnas till denne eller till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser:

- beträffande hästs behörighet att starta senast före bedömningens början
- beträffande banor och anordningar senast före bedömningens början
- beträffande slutresultat eller rangering senast 30 min efter bedömningsdagens slut

Har omständigheter vid bedömningen gjort att det är omöjligt att lämna en protest inom ovan angiven tid, kan den sändas till SWB senast fem dagar efter bedömningen.

Överdomaren ska snarast, efter att utredning på platsen genomförts, meddela domslut. Överdomarens utslag ska lämnas skriftligt. Överdomares beslut kan överklagas skriftligt till SWB senast en vecka efter bedömningen. Utslag från SWB:s styrelse eller av dem bemyndigad instans som vid behov föregås av ytterligare utredning meddelas den klagande skriftligt.

Överklagan

Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår. Överklagan sker skriftligt till SWB, Box 2, 247 29 Flyinge. Överklagan skall göras inom tre veckor från det att klaganden fått ta del av beslutet. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas, den ändring i beslutet som begärs och de omständigheter vilka åberopas till stöd för begäran om ändring.

Böter

Vid överträdelse mot SWB:s bestämmelser eller för olämpligt uppträdande mot eller olämpligt yttrande om funktionär eller bedömningsorganisation eller för åtgärd i övrigt som kan skada sportens anseende kan vederbörande ryttare, för minderårig dennes målsman, hans medhjälpare, anmälare, hästägare, domare, funktionär, bedömningsledare eller organisation ådömas straff. Ådömda böter tillfaller SWB och skall erläggas inom 10 dagar efter beslutets delgivning.

Straff som kan ådömas av SWB styrelse eller av dem i ärendet bemyndigad instans.

1. varning
2. böter 500 - 10 000 kronor
3. avstängning för all verksamhet eller delar av verksamhet inom SWB och Svenska Ridsportförbundet ordnade aktiviteter. I sådan avstängning kan vederbörandes hästar inkluderas.

6.7 Målsättning och historia

För en prestationsinriktad ridhästavel är det viktigt att avelsvärderings- och urvalsmomenten avspeglar det uppsatta avelsmålet så väl som möjligt.

Det övergripande avelsmålet för den svenska varmblodiga ridhästen är enligt SWB:s Avelsplan

”En ädel, korrekt och hållbar varmblodshäst, som genom sitt prestationsinriktade temperament, sin ridbarhet och goda rörelse och/eller hoppförmåga är konkurrenskraftig internationellt.”

Detta mål står i samklang med vad ridsporten kräver av hästarna och innebär att egenskaper som ska förbättras avelsmässigt är

Hållbarhet	Samarbetsvilja	Hoppförmåga	Exteriör
Ridbarhet	Fruktsamhet	Temperament	Gångarter

Bedömda egenskaper måste avspegla avelsmålet och ha en hög eller medelhög arvbarhet dvs. vara möjliga att påverka genom avelsarbete.

Det är viktigt att hästarna är så oselektade som möjligt, att bedömningen kan utföras i tidig ålder och att en stor andel av varje årgångs hästar kommer till bedömning.

För att uppnå ett brett deltagande måste bedömningarna utformas så att de blir intressanta, rättvisande och värdefulla för ägare till unga hästar.

Varför är det viktigt att unghästarna visas allsidigt?

En av SWBs uppgifter är att förse uppfödarna med pålitlig information om hingstars och stons förärvning, vilket bara kan göras om en stor andel unga hästar visas i både hoppning och gångarter. Om unghästen endast visas i en av disciplinerna är risken stor att avkommornas siffror inte stämmer överens med stoets och hingstens förärvningsförmåga. Genomsnittet baseras då endast på de unghästar som testas i exempelvis gångarter, vilket kan vara en väldigt liten del av hingstens avkommor. Alla unghästarna bör därför bedömas för både hopp- och dressyregenskaper för att undvika missvisande urval i avkommebedömningarna.

Det har också visat sig att en allsidig utbildning av den unga hästen är positiv för hållbarheten. Av erfarenhet vet vi att man tränar på det man förväntas genomföra vid test/tävling. Krav på att visa i samtliga delmoment leder följaktligen till att hästarna tränas mer allsidigt än om de bara skulle behöva visas i ett delmoment utav hoppning/gångarter.

3-årstest sedan 1999 och Kvalitetsbedömning sedan 1973

2017 bytte SWB:s unghästtester namn till just ”Unghästtest”. 3-årstestet infördes 1999 och omfattar samma moment som de tidigare premieringarna av 3-årsston, kompletterat med löshoppning och bedömning av galopp i frihet. Ett frivilligt ridprov ingår också, för att stimulera till tidigare inridning av de unga hästarna. Testet genomförs på våren under april-juni före betäcknings- och betessäsongen för att möjliggöra urval av de bästa 3-årsstona till avel.

Deltagarantalet är stabilt runt 1 000 hästar per år och t o m 2017 har ca 18 000 hästar bedömts.

3-årstesterna ger möjlighet till tidig avkommebedömning av hingstar och ingår sedan 2005 i beräkning av BLUP avelsindex för såväl hingstar som ston.

Kvalitetsbedömningarna, numera Unghästtest för 4-åriga hästar, startades 1973 av Mälardalens Varmblodsklubb efter förebild bl. a från SLRC första kvalitetstävlan på Flyinge och de tyska ”Material - und Eignungsprüfungen”

Genom stöd från bl.a. dåvarande Jordbrukets Försäkringsbolag, nuvarande Agria, kunde bedömningen

från början inkludera en grundlig veterinärundersökning.

Målet var tidigt att bidra till ett nära samarbete mellan sport och avel och utveckla en gemensam plan för unghästens grundutbildning.

Från starten 1973 och t.o.m. 2017 har över 21 000 hästar genomfört kvalitetsbedömning. Resultaten från kvalitetsbedömningen, 3-årstest och tävling utgör ett unikt material för avelsvärdering och forskning och ligger till grund för beräkning av avelsindex med BLUP-metoden.

6.8 Kontaktpersoner SWB

Unghästbedömningarna samordnas av Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen, SWB

Ansvarig för unghästtesten på kansliet

Josefine Tinglöf

Tel. 046-646 48

josefine.tinglof@swb.org

SWB

Box 2, 247 29 Flyinge

Tel. vxl. 046-646 50

Kungsgården, Flyinge

fax 046-527 24

info@swb.org